

KYRKAN I STADEN OCH STADEN I KYRKAN

**Göteborgs domkyrkopastorat firar
Göteborgs Stads 400-årsjubileum**

Svenska kyrkan
GÖTEBORGS
DOMKYRKOPASTORAT

Kyrkan i staden och staden i kyrkan

Kyrkan i
centrum firar
Göteborg
400 år

Stadens historia är också kyrkans historia. Det gäller i allra högsta grad Göteborgs domkyrkopastorat, på vars mark det firats gudstjänst ända sedan stadens grundande. För att uppmärksamma vår gemensamma 400-åriga historia bjuder därför Göteborgs domkyrkopastorat på ett rikt jubileumsprogram med arrangemang i centrala Göteborg. Som en integrerad del av Göteborgs Stads officiella firande visar vi på kyrkans möjligheter och betydelse för staden, både historiskt och i nutid.

Firandet kommer märkas i stort som smått, med allt från stora utställningar till valet av musik i klockspelet. Genom såväl vårt eget program som samarbeten med andra vill vi visa på Svenska kyrkans betydelse både för stadens historiska utveckling och för dess framtid. Vi är alla en del av staden!

För datum och klockslag för respektive programpunkt, se kalendariet på Göteborgs domkyrkopastorats webbplats svenskakyrkan.se/goteborgsdomkyrkopastorat.

”Kyrkan är, har varit och kommer alltid att vara en del av staden. Därför känns det självklart för oss att bidra till hela stadens firande.”

Stefan Hiller, domprost

Detta är Göteborgs domkyrkopastorats jubileumsprogram för åren 2021–2023. Mer information och kontaktuppgifter finns på vår webbplats. Med reservation för eventuella ändringar.

Ansvarig: Stefan Hiller, domprost, stefan.hiller@svenskakyrkan.se

Innehåll: Anna Rikner, projektledare jubileumssatsningen Göteborg 400 år, anna@riknermedia.se

Form: Maria Lagergréen **Foto:** Anders Västlund, Anna Rikner, Maria Lagergréen, Eva S Andersson och Ruta Staseviciute **Tryck:** Sandstens tryckeri, 2020

Ett rop på hjälp! – 75 år sedan tysk- och baltutlämningen

I januari 2021 är det exakt 75 år sedan den sista båten med tyska och baltiska fångar avgick med destination Sovjetunionen, i den så kallade tysk- och baltutlämningen efter andra världskrigets slut. Med utgångspunkt i hundratals nyupptäckta brev från internerade tyska militärer och deras anhöriga, berättar vi de tyska fångarnas historia i en drabbande och nära utställning i Tyska Christinae kyrka.

”Ett rop på hjälp!” är den första delen i utställningsserien ”Från världspolitik till kyrkliga skatter” som visas i pastoratets kyrkor åren 2021–2023.

Utställningen bygger på samtida brev skrivna av tyska interner och deras anhöriga. Här syns Tonis avskedsbrev till sin hustru. Brevet skrevs innan han utlämnades till vad han själv var övertygad om var en säker död i Sovjetunionen.

Vi lyser upp centrala Göteborg

Klockan 16:21 på nyårsafton 2020/2021 spelar klockspelet i Tyska Christinae kyrka stadens officiella jubileumslåt. Därmed inleds både stadens och domkyrkopastoratets treåriga firande. Samtidigt invigs den nya fasadbelysningen på Tyska Christinae kyrka – vår jubileumsgåva till göteborgarna som permanent lyser upp centrum och bidrar till en säkrare innerstadsmiljö.

För att fira Göteborg 400 år spelas jubileumslåten ”Vi vill leva, vi vill dö i Göteborg” i klockspelet varje dag under hela 2021. Det görs klockan 16:21 för att uppmärksamma stadens grundande år 1621.

Särskilt program för Göteborgs skolor

Med utgångspunkt i Göteborgs 400-åriga historia gör Göteborgs domkyrkopastorat en nysatsning på program för skolelever. Skolprogrammet lyfter barnens röster och visar hur göteborgare i alla tider bestått av människor från hela världen.

För innehåll och tider, se separat program.

Så firar vi sommaren 2021!

Från kyrkklockor till historiska kvinnor

Föreläsningsserien "Utan kyrkan ingen stad" berättar stadens och kyrkans gemensamma historia. I september 2021 är det 100 år sedan göteborgskvinnorna för första gången fick rösta i nationella val. Det firar vi den 11 september med en föreläsning om Göteborgs historiska kvinnor och lördagsmusik i Domkyrkan av Elfrida André, Europas första kvinnliga domkyrkoorganist. Övriga föreläsningar hålls den 4 juni och den 6 november.

En sommar fylld av fest – Göteborg fyller 400 år!

Fredag den 4 juni 2021 är det exakt 400 år sedan kung Gustav II Adolf skrev under stadsprivilegierna och gjorde Göteborg till stad. Det firar vi tillsammans med hela staden, om än i något lugnare form än som tidigare var tänkt.

Under sommaren lyfts pastoratets skatter fram, som en av alborna som räddades när Domkyrkan brann ner. Utanför Tyska Christinae kyrka visas det interaktiva konstverket "Golden Thread" av Ruta Staseviciute, i samarbete med Historieverket.

Födelsedagsfirande fredag den 4 juni 2021

På Göteborgs faktiska födelsedag deltar Göteborgs domkyrkopastorat som en del av Göteborgs Stads officiella historiska firande. Fokus för dagen är Göteborgs äldsta historia, med ett gemensamt program i kvarteren runt Kronhusbodarna.

Dagen inleds med jubileumsgudstjänst i Tyska Christinae kyrka, det blir tornvisningar, musik, interaktiv konst och mycket mer. Sommarutställningen "Välbekant men annorlunda – Historiska skatter från fem sekel" invigs i Domkyrkan och Tyska Christinae kyrka. Där visas historiska bilder och föremål från pastoratets kyrkor.

Firandet fortsätter den 6 juni, med barn- och ungdomskonsert i Domkyrkan och gudstjänst i Slottsskogen.

...och Buråskyrkan fyller 50 år!

I anslutning till stadens jubileum firas också en annan stor födelsedag. Söndag den 6 juni 2021 fyller Buråskyrkan 50 år, vilket uppmärksammas med jubileumsgudstjänst och festligheter. Buråskyrkan kom till under några decennier av omfattande göteborgska kyrkbyggen och är en inspirerande del av Göteborgs moderna kyrkohistoria, där engagerade i församlingen drev kyrkbygget framåt.

Buråskyrkan är ritad av Per-Axel Ekholm och ligger i Krokslätt i Johannebergs församling.

Lär känna Göteborg på ett nytt sätt

Den som promenerar i centrala Göteborg rör sig genom 400 år av historia. Med lite fantasi kan du höra köpmännen ropa ut sina varor på kanalerna och bruset från orgeln när Europas första kvinnliga domkyrkoorganist stämmer upp en psalm.

Under sommaren bjuder vi på stadsvandringar på tre språk, från Domkyrkan till Stampens kyrkogård, med fokus på stadens kyrkliga personligheter.

Gör din röst hörd i kyrkovalet

Söndag den 19 september 2021 är det val i Svenska kyrkan, där alla medlemmar som fyllt 16 år har rösträtt. Genom en röst i kyrkovalet visar du på vikten av kyrkans arbete och värnar både om framtiden och bevarandet av det historiska kulturarvet.

GÖR DIN RÖST HÖRD
Den 19 september 2021 är det kyrkovalet!

Firandet fortsätter under 2022 och 2023.

2022

Historiskt stöd för staden med framtiden i sikte

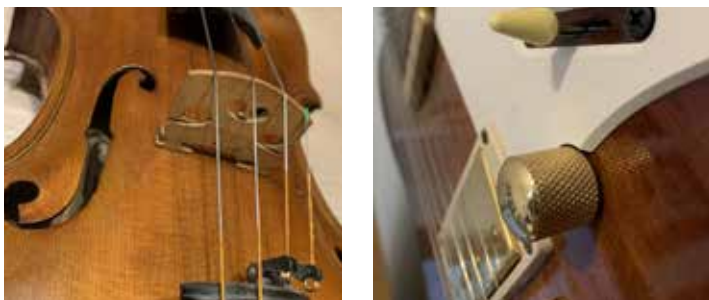
Diakonin och dess ofta livsavgörande betydelse för stadens invånare, både historiskt och i nutid, är något vi lyfter fram särskilt under 2022. För de tidiga göteborgarna var det ofta kyrkans verksamhet som höll svälten från dörren. Också i dag är de diakonala insatserna en avgörande trygghet när det behövs en hjälpande hand. Och så länge det finns behov kommer kyrkan fortsätta finnas här för den som behöver det.

Under året fortsätter satsningen för skolorna och det bjuds på guidade sommarvandringar genom stadens historia.

2023

Nytag på firandet och älskade göteborgska jubilarer

Under våren 2023 firas Göteborgs Stad flera gånger om. Vi planerar att delta i det framflyttade jubileumsfirandet och att uppmärksamma årets jubilarer. År 2023 är det jämn födelsedag för bland annat Liseberg, Göteborgs botaniska trädgård, Göteborgs konstmuseum och Tyska Christinae församling!

En fiol och en elgitarr - från barock till pop.

Från barock till pop – musiken i staden under 400 år

Jubileumsvåren 2023 planeras konsertserien "Från barock till pop" – fem konserter som tillsammans speglar kyrkans betydelse för Göteborgs musikliv från 1600-talet till i dag. Varje århundrade ges musikalisk gestalt i en kyrka, med 1600-talskonsert i Tyska Christinae kyrka, 1700-tal i Hagakyrkan, 1800-tal i Domkyrkan, 1900-tal i Johannebergskyrkan och 2000-talskonsert i Annedalskyrkan. Kyrkans betydelse för livemusiken berättar vi också mer om i föreläsningen "Musiken i staden under 400 år".

Tyska Christinae kyrka ligger mitt i Göteborgs Stads historiska centrum och är den tredje stenkyrkan på samma plats. De två första förstördes helt eller delvis i två förödande stadsbränder. Den nuvarande kyrkan stod klar 1783 och beskrevs av sin samtid som ett av stadens mest imponerande byggnadsverk.

Dubbelt 400-årsjubileum – Göteborgs Stad och Tyska Christinae församling

Firandet av Göteborgs 400-årsjubileum pågår runt den 4 juni 2023, med mängder av publika aktiviteter och ett myllrande folkliv i centrala Göteborg. Under helgen planerar vi bland annat att ha öppet i pastoratets alla kyrkor och där bjuda på ett rikt och varierat program utifrån kyrkornas lokala profiler.

Vi bjuder också på guidade sommarvandringar genom stadens historia och slår upp portarna för pastoratets sommarprogram.

Göteborgs Stads officiella firande inleds med jubileumsgudstjänst med internationella gäster i Tyska Christinae kyrka den 4 juni. I samband med detta invigs den nyanlagda Drottningparken på kyrkans baksida, vars estetik och flora binder samman dagens Göteborg med de länder där de göteborgare som grundade staden hade sina rötter: nuvarande Sverige, Nederländerna, Tyskland och Storbritannien.

Vi firar också att Tyska församlingen fyller 400 år! Det uppmärksammas bland annat med en helt ny bok om Tyska församlingens 400-åriga historia, med utgåvor på både svenska och tyska.

For information in English

Gothenburg Parish has planned an extensive programme in 2021-2023 to celebrate the City of Gothenburg's 400th anniversary. For more information, scan the QR code.

Zur Information auf Deutsch

In den Jahren 2021 bis 2023 feiern die Gemeinde am Dom und die Deutsche Gemeinde zusammen mit der Stadt Göteborg ihr 400jähriges Bestehen mit einem vielfältigen Jubiläumsprogramm. Scanne den QR-Code um zur deutschsprachigen Programmübersicht zu gelangen.

Inträdestalong

Jag vill gå med i Svenska kyrkan!

Namn:

Adress:

Personnummer:

Ort och datum:

Underskrift:

Kryssa för lämpliga alternativ:

- Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning.
- Jag är döpt i någon annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning.
- Jag är inte döpt, men vill ha mer information om Svenska kyrkan.
- Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning.
- Jag är konfirmerad i annan kristen kyrkas ordning.

Skicka talongen till:

Göteborgs
domkyrkopastorat
Kyrkogatan 28
411 15 Göteborg

Vi ser till att den hamnar
rätt! Välkommen till
Svenska kyrkan!